

's Gravenhage 21 Mei 1919.

Door de politie in den Haag is aan den alhier woonachtigen Baron van Hoevell tot Nyenhuis kennis gegeven van de antecedenten van de oprichters van den Anti-Bolsjewistischen Bond van Baron de Schacken.

De Heer Hoevell tot Nyenhuis had zich in het comité van actie laten opnemen op aanraden van Professor Dr. F.J.L. Krämer, hofraad, directeur van het huisarchief van ~~Hare~~ Majesteit de Koningin.

Professor Krämer had van den Anti-Bolsjewistische Bond een circulaire ontvangen met verzoek als contribueerend lid toe te treden en had gemeend met bonafide menschen te doen te hebben.

Als behoorende tot de hofhouding had hy echter persoonlijk zich van eenige daadwerkelyke deelname aan het werk van den Bond onthouden.

Gezonden aan:

E.E. den Minister van Binnenl. Zaken.

GEMEENTEBESTUUR VAN AMSTERDAM

AMSTERDAM, 12 Augustus 1919.

N° 530^d KABINET van den BURGEMEESTER.

BINNENL. ZAKEN
INGEKOMEN

12 AUG 1919

Verzoeken bij de beantwoording den datum en
het nummer van ~~het~~ brief aan te halen.

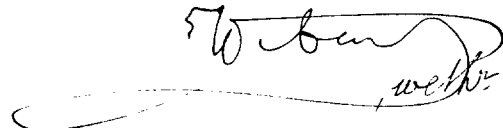
3 BIJLAGE n

Bericht op schryven van
31 Juli 1919, No. 839 Kab.
betreffende: Anti-Bolsje-
wistischen Bond.

Met terugzending van het schryven van den heer
G.H. Priem, wonende Hemonystraat 32, alhier, heb ik de eer Uwer
Excellentie hierby in afschrift te doen toekomen een naar aan-
leiding daarvan uitgebracht rapport van den Inspecteur van
Politie dezer Gemeente K.H. Broekhoff, aan my toegezonden by het
mede in afschrift bygevoegd schryven van den Hoofdcommissaris
van Politie van 8 dezer, L^a G No. 3327.

Gelyk uit dit schryven blykt, ontraadt de Hoofdcommissaris
van Politie aan den hier bedoelden Bond van Recht, Wet en Orde
(tot voor korten tyd genaamd: Anti-Bolsjewistischen Bond) sub-
sidie te verleen; met dit advies kan ik my vereenigen.

De Burgemeester van Amsterdam,

Aan Zyne Excellentie den Minister
van Binnenlandsche Zaken te
's- GRAVENHAGE.

K a b i n e t .

HOOFDBUREAU VAN POLITIE

Ia G 3327

2 bylagen.

A F S C H R I F T .

Amsterdam, 8 Augustus.

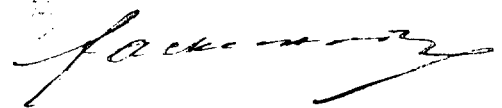
Onder terugzending van de missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken No.839 Kabinet dd.31 Juli j.l. en van het daarby gevoegde schryven van den Anti-Bolsjewistischen Bond dd. 28 Juli j.l.,my geworden by Uw kantschryven No.539 b Kabinet, heb ik de eer UEdelachtbare te doen toekomen een rapport van den Inspecteur van Politie K.H.Broekhoff betreffende dezen bond, op grond waarvan ik ontraad aan den bovengenoemden Bond subsidie te verleen.

De Hoofdcommissaris van Politie,

(get) A.J.Marcusse.

Voor eensluidend afschrift,

de Secretaris,

Aan den Heer Burgemeester
van A M S T E R D A M .

Jah 31 Juli 1919. no 839, Kabinet

ANTI-BOLSJEWISTISCHE BOND

REDACTIE EN ADMINISTRATIE

VAN

„DE VERDEDIGING“

AMSTERDAM, 28 Juli 1919

Hemonystraat 32.

Weldelgestenge Heer,

Tou enkele weken had de heer Kip de eer een conferentie met u te mogen hebben in onzen Bond. Als ik spreke mij onzen "Bond" dat ik mij niet geheel juist uit, want loof met dat de Bond was reeds op initiatief van de Amsterdamse politiek is reorganiseerd van drie reorganisatie is nu echter een feit geworden. Het dagelijks bestuursbureau uit Nederlanders, die me goeies wil zijn, en uit overtuiging de revolutie. ides te bestrijden. Ook heeft de Bond een andere naam aangenomen en heet hij nu Bond van Recht, Wer en Orde. Het Bolsjewisisme zal nuge onder die naam binnengaan maar een korten tijd leven, de revolutionaire geest is daarmee met dood en onder andere, naam den kop weer opstaken. Wij wenschen dus te vormen een permanent lichaam, dat die geest bestrijdt. Die strijd wenschen wij met andere wapen voeren dan de Burgerwacht. Wanneer het zo ver is, dat deze haar roeping moet uiten is het gevaar reeds acuut geworden, en dit wenschen wij te voorkomen.

Wanneer wij, gedreven door een eerlijke en krachtige overtuiging, het volk van onzen hove het door mannen, met eenig streven is zelf de macht in handen te krijgen, met zich dan misschien enkele bevinden, die ons als dwars en onpraktische idealen kan beschouwen, wanneer wij het volk klaar en duidelijke voorwerpen stellen, de Communisme is een wereld van engelen, de aangevers, vorm zoek zijn van de stuur, maar thans slechts als vlag moet dienen om onnen, die te lui zijn welken wij de arbeid der eerlijke en goedwillende arbeiders te doen profiteren meenen wij, dat daarmee een succes te betalen is, dat inderdaad zegen gevolgen moet hebben.

De 2. g. Communisten gaan haestarrig met hun propaganda en men behoort geen pessimist te zijn om te zien, dat zij tal van meene afhankelijk binney. Het vras dreift (als in Ierland) dat onder de arme intellectueelen, het Communisme en Bolsjewisisme een soort mode-artikel wordt. Ook hier te lande doe, zich de daarvan reeds zien.

Ik behoeft u dit alles eigenlijk niet te vertellen. U weet misschien beter dan wij het gevaar werkelijk niet denkbeeldig is. U weet ook, dat zelfs gefortuneerde Nederlanders het Bolsjewisisme nu wijnkoop steunen, zoals Baron van H. in Brabant. En daar tegenover staan wij, die een gaarne en krachtig een Actie zoude, willen u in tegenovergestelde richting, en moeten, van enkele giften, er zien te komen. Die zijn luttel. In de laatste weken, kwam niets is. De uitgave van ons orgaan moesten wij zelfs staken. Tensinde raad besloten wij, vijf leden van het dagelijks bestuur (wij hielden Zaterdag daaromtrent een vergadering, waarbij ook de portier tegenwoordig was), naar Leffalyke geer, cant in Has met en wij de huur van het Kantoor niet konden betalen, naar een Bank te gaan en dan onder onze persoonlijke borgstelling een bedrag van f.100.- te leenen. Het was niet op Kriegman's B. en van de hand bracht ik met de voorzitter, den heer van Meus, de directie een zoek. De ontvangst was onvriendelijk en onwillend. Lout van Wijnkoop en de verhouding niet voor de deur staan, althijnt men het gevaar niet te weten. Wij zijn toch de vrennen, met die in de eerste plaats gevaar loopen, dan de Kapiteelisten zijn, doch alleen handelen omdat wij in de zegenpraal van blie princip den onderzang zien van ons geteete volk. Tegenovergesteld zijn wij, teruggegaan en

lust om elders aan te kloppen, uitbrak geheel, wat te begrijpen is.
Op deze wijze verliesen wij dez moeten op 2 oogenblik beken, ik gaarne, dat wij
niet voort kunnen en niet onze achte zullen moeten eindigen, zoodat het nu
geheel blijft aan de tegenpartij, behoudens dan hier en daar een actie in Katho-
lieken kring, welke niet de rechte milieus bereikt en ook niet zo's tot het volk
spreekt, als ik mij wrostel, dat heilsaam zou zijn.

Mijn vraag is nu of er geen mogelijkheden zou bestaan dat ons een zeker be-
drag werd ter beschikking gesteld om de onkosten te bestrijden?

Dorlofs zet ik nagmaakt, dat hier een persoonlijk belang geen sprake is, dat de
nieuwe organisatie ons, die totz onbepaald zijn, steeds geld kost. Dit is
totz geen duurzame toestand, maar wij werken voor het algemeen belang!

Van particuliere zijde mag al eens eenige steun komen, die steun is in
deed onbetekenend. Ik kreeg den Heeren Proceur en Blijdenstein o.a.
de eerste meende, dat het niet op zijn weg lag, de tweede antwoordde niet.

Wij hebben bescheidenes adellijke heeren onder onze leden. Hun contributie is
----- f 2.50. Ik zeg dit alles heel openhartig, omdat ik wensch, dat de
juist inzicht is de zaak zal hebben. Inderijds informeerde ik met belang-
stelling naar den Bond en de belangstelling is het doel kan niet gebreke
zijn.

Misschien zou ik mijn schrijven ter kennis bij den Minister willen brengen en
mogelijk ook zou ik mij zelf willen ontrouwen om de zaak te bespreken.

Voor het eerst zou ik de tenzerste danbouw zijn en wat het tweede aangaan
ben ik natuurlijk elk oogenblik ter uwe beschikking.

Ik wél dat wij heel goed's zullen kunnen doen, vandaar dan ook deze
noodtoestand

Gelooft mij intusschen van veld gestreng
de Leerdorinaw

G. H. Friem.

RAPPORT.

Onderwerp: De Bond van Recht, Wet en Orde (voorheen Anti-Bolsjewistische Bond)

Begin Maart 1919 is te dezer stede opgericht de Anti-Bolsjewistische Bond. Deze Bond gaf als orgaan uit "De Verdediging" met den neventitel "La Défense", daar een gedeelte van deze courant in het Fransch verscheen. Het blad verscheen om de 14 dagen, doch is de uitgave na het 5e nummer stop gezet wegens gebrek aan financiën.

Van den aanvang af was van een eigenlyken bond geen sprake. De oprichter Félix Lhoir of l'Hoir, geboren te Albert 9 November 1895 en wonende Hofwykplein 73 te Den Haag financierde de zaak uit eigen middelen en had verder inzyn dienst Baron René de Schacken als Hoofdredacteur, zekere Alphons Kock als administrateur en de romanschryver Gerrit Hendrik Priem, wonende Hemonystraat 32 te Amsterdam als vertaler, tegen salarissen varieerende van f.100.- tot f.150.- per maand. Door middel van circulaires en betaalde agenten werd getracht leden te werven en donateurs, hetgeen vry goed gelukte (op dit oogenblik telt "de bond" circa 400 leden). De gelden, welke inkwamen, waren echter voor l'Hoir, die echter de onkosten ook betaalde. Van een bestuur van den Bond was geen sprake.

l'Hoir slaagde erin een comité van actie te vormen, waarvan deel uitmaakten Baron van Heeckeren van Wassenaar te Delden, Baron Van Hoevell tot Nyenhuis, oud-gouverneur van Celebes en onderhoorigheden en eenige andere personen van positie in Nederland. Hunne namen werden gedrukt op de hoofden van nieuwe circulaires, waarmede getracht werd nieuwe donateurs en leden aan te werven.

Het oogenblik scheen nu gekomen om te trachten om aan deze zaak een einde te maken. Wettelyke gronden om in te grypen waren niet aanwezig, daar de exploitatie van den bond aan l'Hoir meer geld had gekost, dan het hem had opgebracht. Waarschuwen in de couranten ging eveneens moeilik, daar zulks een schandaaltje had veroorzaakt in verband met de heeren, welke deel uitmaakten van het comité van actie, welke geheel te goeder trouw waren en die een naam te verliezen hadden. Het is daarom, dat getracht werd den bond in goede banen te leiden.

Als Directeur van de Binnenlandsche Propaganda was aan den Bond verbonden de heer A.C.H. Kip, Hinthamerstraat 49 te 's-Hertogenbosch, een veldprediker. De heer Kip, hoewel verre van gefortuneerd, bezit een goede reputatie en was geheel te goeder trouw. Aan dezen heer werd dezerzyds de eigenlyke situatie van den bond bloot gelegd en werd hy dezerzyds aangezocht eene poging te doen om den bond te reorganiseeren. De heer Kip heeft zulks op zich genomen. Baron René de Schacken, Kock en Priem zyn ontslagen, terwyl l'Hoir uit den Bond is getreden.

De heer Kip heeft pogingen aangewend, om bona fide personen van eenige standing als bestuursleden te krygen, teneinde den bond grondig te organiseeren. Daarin is de heer Kip niet geslaagd. De nieuwe bestuursleden, door den heer Kip byeengebracht zyn: Willem Anton Johan van Meurs, geb. te Buurmalsen, 28.8.'71, wonende 2e Helmersstraat 4 I te Amsterdam, Mr. Jan Willem Sikman, geb. te Pandkadjene, 28.2.1869, advocaat en procureur, eveneens wonende 2e Helmersstraat 4 te Amsterdam, de heer Priem bovengenoemd en de heer Kip zelf. By onderzoek is gebleken, dat noch de heer Van Meurs, noch de heer Sikman een positie hebben en is het gebleken, dat deze heeren den bond als een manier om aan de kost te komen beschouwen.

Ten bewyze daarvan volgt hieronder een gedeelte uit een brief, door den heer Kip aan den heer Priem geschreven.

" Op eene vergadering, waar U niet by was, hebben wy, naar aanleiding van een opmerking van Mr. Sikman gesproken over de salarissen. De heer Van Meurs stelde voor, die minstens te stellen op f.250.- per maand. Ik kon daar niet mede accoord gaan, ook de heer S. niet.

Ik meende dat dit bedrag te hoog was voor eene pasbeginnende vereeninging.

.....Ten slotte stelde ik voor, den knoop doorhakkende, de salarissen over te nemen van het vorig bestuur. Er werd dus vastgesteld f.150.- per maand voor allen. Voor U werd voldoende geacht f.100.- daar U hoofdzakelyk wel niets zou doen, dan de courant te bewerken. Later zou dan deze regeling worden medegedeeld aan den Raad van Toezicht (Deze bestaat echter nóg niet. Rapporteur), die naar myne persoonlijke meening deze regeling wel niet zal overnemen.

Vervolgens werd gesproken over de vergoeding van verblyfkosten per dag. Ik stelde voor f.7.- tot f.7,50 per dag. Van Meurs f.1 Sikman steunde my. Het werd vastgesteld op f.7,50 per dag en f.4.- voor halve dagen. Logies eventueel extra te berekenen. Dan werd gesproken over de uitbetaling. Daar er geen gelden waren, zouden wy allen ons salaris te goed houden na 7 Juli. Ik ging daarmee accoord maar merkte op, dat allereerst wel betaald zouden worden myne reiskosten. Want immers de heeren in Amsterdam hadden alleen maar tydverlies....."

Uit het bovenstaande blykt, dat de ingekomen gelden voor lidmaatschap en donaties voor het overgrootste deel ook nu zal verdwyner in de zakken van de genoemde ~~Niet~~ bestuursleden.

In verband hiermede kan de reorganisatie als volkomen mislukt beschouwd worden.

Amsterdam, 7 Augustus 1919.

De Inspecteur van Politie,

(get) J.H. Broekhoff.

Voor eensluidend afschrift
de Secretaris,

